

## **TISZTELT PARTNERÜNK!**

A koronavírus járvány válságkezelési intézkedéseket igényel az egészségügyben. Hosszabb távú következményekkel kell számolnunk azonban a gazdaságban. Az egészségügyi intézkedések leállítják a világgazdaságot. Már most számos iparágban behúzták a kézféket, ami a szerződéses kapcsolatok szétzilálásához vezet. **Szeretnénk pár praktikus tanáccsal segíteni a veszélyhelyzetben a gazdasági válságkezelésüket.**



A következő hetekben minden kedden és **csütörtökön reggel 9-10 óra között** telefonkonferencia keretében **ingyenes konzultációs lehetőséget biztosítunk** ügyfeleinknek esetlegesen felmerülő válságkezelési kérdésekben. Itt akár anonim módon lehet kérdezni tőlünk, és egymás megoldásaiból is tudunk tanulni. A telefonkonferenciára jelentkezni az [info@klartlegal.eu](mailto:info@klartlegal.eu) címen lehet. A jelentkezők számára küldjük a telefonszámot és a belépési kódot.

**VIS MAIOR** – valóban mentesülést jelent a járvány a teljesítési kötelezettség alól? Sokan beszélnek vis maior helyzetről a járvány kapcsán. Sokan valóban hivatkoznak rá, viszont azt tapasztaljuk, hogy sokan kifogásként hozzák fel ezt. Mi az igazság?

- Fontos tudni, hogy a magyar jog, így a Ptk. sem tartalmaz pontos vis maior fogalmat. Ezért a jogi helyzet nem magától értetődő. A járványra való hivatkozással automatikusan senki nem mentesül szerződéses kötelezettségei alól.
- Első körben a szerződések szövegét kell ellenőrizni.

Két eset lehetséges:

- **Ha van szerződésben vis maior rendelkezés:**  
tipikusan ezek a rendelkezések azt tartalmazzák, hogy a vis maior miatti késés nem minősül szerződésszegésnek. A szerződés szövege azonban nagyon fontos a következmények és teendők szempontjából, ezt kell követni.

- **Ha nincs a szerződésben vis maior rendelkezés:**  
a járvány miatti szállítási, teljesítési késedelem első körben szerződésszegésnek fog minősülni. A késedelmet azonban ki lehet menteni arra hivatkozással, hogy a COVID-19 humánjárvány ellenőrzési körön kívüli ok. A bizonyítási kötelezettség ebben a körben azonban annál van, aki a vis maiorra hivatkozik. (ha a szállítója teszi ezt, akkor neki kell bizonyítani ezt, ha Ön, akkor Önnek.) Egyedi jogviszonyonként (azaz szerződésenként és teljesítésenként) kell vizsgálni, hogy a járványra való hivatkozás valóban összefüggésben áll a késedelemmel és nincs más (vagy egyéb) ok a késedelem tekintetében.

- **Kárenyhítési kötelezettség:**  
Amennyiben kizárólag a járvány az oka a késedelemnek, akkor is terheli az arra hivatkozó felet a kárenyhítési kötelezettség a kárkövetkezmény elhárítása érdekében. Pl. Munkaterület őrzési kötelezettség ekkor is fennáll, munkaterület visszavételére megrendelő általában nem köteles.

## ELLENŐRZŐ ÉS FELADATLISTA

### - Számbavétel:

Vegyük számba azokat a jogviszonyokat, amelyek érintettek lehetnek teljesítési késedelmekkel. A vis maior klauzulákat egyenként kell vizsgálni. Külön számba kell venni az indokolás nélküli felmondási/elállási lehetőségeket olyan szempontból, hogy akár Önök, akár a szerződéses partnerük indokolás nélkül megszüntetheti-e azt. Arra kell számítani, hogy ezen indokolás nélküli megszüntetési lehetőségekkel megnövekedett számban fognak élni a szerződéses partnerek.

### - Központi koordináció:

Vezessenek be egy központi levelező listát, ahol kifejezetten ezek az akadályközlési ügyek kerülnek megvitatásra, hogy egységesen kezelje minden munkatárs ezeket az ügyeket, legyen akár szállítói/vállalkozói pozícióban a cég, akár megrendelői pozícióban.

### - Előzetes általános tájékoztató megrendelőknek:

Általános tájékoztatót küldjenek megrendelőknek az ellenőrzési körön kívüli ok bekövetkezésének valószínű kockázatáról.

### - Alaptalan hivatkozások megelőzése szállítók felé:

Beszállítóknak, alvállalkozóknak küldjenek általános levelet, hogy kimentéseket általában nem fogadnak el, bármilyen elháríthatatlan külső okra hivatkozást egyedileg kell igazolni az adott jogviszonyra vonatkozó konkrét körülmények mentén;

### - Vis maior igazolás igénylése:

Kritikus szerződések esetében javasoljuk bekérni az ún. vis maior igazolást, amelyet a Magyar Kereskedelmi és Iparkamara jogosult kiállítani. Az birtokában viszonylagos biztonsággal lehet vis maior akadályközlést kiadni a megrendelők felé, mert ez utólag jogvitában is tudja igazolni a vis maior helyzet fennállását

## - **Egyedileg indokolt akadályközlések:**

Haladéktalanul meg kell küldeni az akadályközlést, ahol az akadály valóban fennáll. Ezt szerződésenként kell áttekinteni, lehetőleg a vis maior igazolás birtokában. Ez az akadályközlés csak akkor váltja ki a kívánt joghatást, ha nem általános, hanem az adott helyzetre, szerződésre irányadó konkrét körülményeket mutatja be késedelmi (kimentési) okként (a körülmények jellegének, hatásainak és várható tartamának leírásával). Jelöljük meg azt is, hogy előre láthatóan meddig áll fenn az akadályoztatás. Lehetőleg kerüljük azt a hivatkozást, hogy a teljesítés ellehetetlenült, mert annak a jogkövetkezménye a szerződés megszűnése. A lehetetlenülésre csak akkor hivatkozunk, ha már látjuk, hogy a szerződés teljesítésére már nagy valószínűséggel soha nem leszünk képesek.

## - **Biztosítások vizsgálata:**

Mindenképpen javasoljuk a biztosítások vizsgálatát (szükség szerinti felülvizsgálatát), hogy a humánjárvány miatti kártérítésekre és többletköltségekre fedezetet biztosítanak-e. Szükség esetén már most jelezzük a biztosítónak a körülményeket írásban.

## - **Többletköltségek vezetése:**

Ha nincs ellenkező megállapodás a szerződésben, akkor a járvány miatt felmerült teljesítéssel kapcsolatos többletköltségeket a szállító/vállalkozó igényelheti a megrendelőtől akkor is, ha átalánydíjas szerződést kötött (ellenkező megállapodás hiányában). Ezért pl. a kivitelezési munkák felfüggesztése miatti többletköltségek (pl. őrzés, felfüggesztés miatti költségek) igényelhetőek megrendelőtől, ha ezek a járvánnyal vannak összefüggésben. Vezessük külön a járvány miatti többletköltségeket és igazolásait – ideértve az okozati összefüggés bizonyítékait is – őrizzük meg.

- **Folyamatos teljesítés és kárenyhítés:**

Amennyiben a gyakorlatban ésszerűen megvalósítható, folytatni kell a szerződés szerinti kötelezettségek teljesítését. Ahol akadályozott, de nem lehetetlen a teljesítés, kárenyhítési kötelezettségünk teljesítése érdekében alternatív teljesítési módot érdemes keresni. Ha ez többletköltséggel jár, akkor érdemes ezt előre jelezni a szerződéses partnernek.

- **Számlázás, követelésbehajtás, biztosítékok felülvizsgálata:**

Jelentős csődhullám fenyeget. Ezért a nyitott követelések behajtása érdekében azonnali intézkedéseket kell tenni. Felül kell vizsgálni a partnerek számára nyitva álló hitelkereteket, szállítási kereteket és a fizetési biztosítékokat. Hitelbiztosításokat ellenőrizni kell. Adott esetben előleget vagy más biztosítékot kell kérni.

- **Számlázás, követelésbehajtás, fizetett előlegek, foglalók és biztosítékok sorsa:**

Jelentős csődhullám fenyeget. Ezért a nyitott követelések behajtása érdekében azonnali intézkedéseket kell hozni. Felül kell vizsgálni a partnerek számára nyitva álló hitelkereteket, szállítási kereteket és biztosítékokat. Hitelbiztosításokat ellenőrizni kell. Adott esetben előleget vagy más biztosítékokat kell kérni. Ha előleget fizettünk, gondoljuk végig, hogy a szerződést fel kell-e mondanunk, el kell-e állnunk tőle. Ekkor az előleget visszakövetelhetjük azzal, hogy a másik fél teljesítés érdekében eszközölt költségeivel el kell számolnunk. Ha foglalót fizettünk, akkor a jelenlegi helyzet általában tekinthető olyannak, amelyért egyik fél sem felel, tehát a foglaló is visszajárhat. A behajtás iránti intézkedésekkel azonban nem szabad késlekednünk.

Ha a fentiek tekintetében bármiben segítségükre tudunk lenni, állunk rendelkezésükre.  
**KLART LEGAL csapata**



**Dr. SZABÓ Levente Antal**  
Managing Partner, ügyvéd  
[levente.szabo@klartlegal.eu](mailto:levente.szabo@klartlegal.eu)  
+36 30 251 41 75



**Dr. OROSZ Adrienn**  
Senior Associate, ügyvéd  
[adrienn.orosz@klartlegal.eu](mailto:adrienn.orosz@klartlegal.eu)  
+36 30 722 51 98



**Dr. RÁNKY Anna LL.M.**  
Senior Associate, ügyvéd  
[anna.ranky@klartlegal.eu](mailto:anna.ranky@klartlegal.eu)  
+36 30 466 16 33



**Dr. HALÁSZ Miklós**  
Senior Associate, ügyvéd  
[miklos.halasz@klartlegal.eu](mailto:miklos.halasz@klartlegal.eu)  
+36 30 627 53 05



**Dr. LENGYEL Márton**  
Ügyvédjelölt  
[marton.lengyel@klartlegal.eu](mailto:marton.lengyel@klartlegal.eu)  
+36 30 889 29 98



**Szujóné VASS Anita**  
Legaltech & Marketing  
[anita.vass@klartlegal.eu](mailto:anita.vass@klartlegal.eu)  
+36 30 722 52 02

**KLART**

**KLART LEGAL**  
Szabó Levente Antal  
Ügyvédi Iroda

H-1011 Budapest,  
Corvin tér 10.

+36 1 796 36 00  
[www.klartlegal.eu](http://www.klartlegal.eu)